

АНОТАЦІЯ

Гетманенко О.О. Фінансова безпека як складова економічної безпеки національної економіки та її інтеграції в світогосподарські відносини. – Кваліфікаційна робота на правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 292 Міжнародні економічні відносини. – Державний вищий навчальний заклад «Ужгородський національний університет», Ужгород, 2021.

Зміст анотації. У дисертації наведено нове вирішення наукової проблеми управління фінансовою безпекою держави в умовах поширення ризиків та розповсюдження кризових явищ, триваючої глобалізації та інтеграції держави в світогосподарські відносини шляхом обґрунтування теоретико-методичних засад та наданням практичних рекомендацій щодо використання концепції стратегічного антикризового управління фінансовою безпекою держави, яка має реалізовуватись на засадах стратегічного та превентивного характеру, повинно бути спрямоване на безперервне забезпечення такого рівня фінансової безпеки держави, при якому вона здатна захищати власні національні інтереси, підтримувати соціально-економічну і фінансову стабільність розвитку, бути учасником світових інтеграційних процесів та міжнародних економічних відносин, що передбачає: відповідність фінансової політики держави (міжнародної, регіональної, національної, місцевої) довгостроковим цілям сталого розвитку; постійну комплексну взаємодію всіх суб'єктів управління фінансовою безпекою за всіма аспектами фінансової безпеки; постійний контроль, моніторинг та упередження наявних і потенційних внутрішніх та зовнішніх ризиків, загроз, небезпек та дисбалансів шляхом побудови вертикально-інтегрованої системи ризик-менеджменту на всіх рівнях економіки; постійну розробку та удосконалення інструментарію для здійснення контролю, моніторингу та уникнення ризиків, загроз, небезпек та дисбалансів, подолання їх негативних наслідків та забезпечення фінансової безпеки держави.

Проаналізовано та уточнено зміст низки основних понять управління фінансовою безпекою держави, зокрема: «фінансова безпека держави» та «економічна безпека національної економіки». Удосконалено структуру системи регулювання глобальної фінансової безпеки з виділенням обов'язкових взаємопов'язаних рівнів: рівень глобальної фінансової безпеки; рівень міжнародних організацій та банків; рівень міжнародних профільних органів; рівень регіональних організацій; рівень країн, учасників світового господарства.

Розроблено перелік принципів управління фінансовою безпекою держави, який повинен бути заснований на засадах державного управління економічною безпекою і включати: законність; плановість; обґрунтованість; безперервний контроль над виконанням всіх стратегічних та тактичних, оперативних завдань; багатовимірність; системність та забезпечення балансу фінансових інтересів на макро- і мікрорівні; координація; своєчасність і адекватність заходів захисту національних фінансових інтересів реальним і потенційним загрозам.

Визначено перелік ключових засад, яких слід дотримуватись при управлінні фінансовою безпекою країни, а також запропоновано комплексну систему оцінки системи управління фінансовою безпекою держави, що має ґрунтуватись на таких положеннях: по-перше, здійснюється оцінка рівня фінансової безпеки на підставі розрахунку інтегрального показника оцінювання, що визначається на підставі визначення індикаторів, які характеризують найбільш пріоритетні напрямки фінансової безпеки держави, та відповідної шкали ідентифікації; по-друге, здійснюється кількісна оцінка елементів SWOT-аналізу шляхом визначення ступеня їх впливу на фінансову безпеку держави та систему управління фінансовою безпекою держави з подальшою побудовою зведеної матриці SWOT-аналізу стратегічного балансу стану фінансової безпеки та системи управління фінансовою безпекою.

Визначено основні джерела походження зовнішніх та внутрішніх загроз фінансовій безпеці держави на сучасному етапі розвитку світової економіки та

міжнародних економічних відносин. а також завдання підсистеми ризик-менеджменту системи управління фінансовою безпекою держави.

Ключові слова: світове господарство, міжнародні економічні відносини, глобалізація, інтеграція, глобальний, фінансова безпека, антикризовий, країна, країна з перехідною економікою, стратегія, управління.

СПИСОК ПУБЛІКАЦІЙ ЗДОБУВАЧА ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

1. Гетманенко О.О. Сучасний стан та тенденції розвитку фінансової безпеки України в умовах триваючої глобалізації світового господарства. - Інвестиції: практика та досвід. 2020. № 13-14.- С. 40 – 49. http://www.investplan.com.ua/pdf/13-14_2020/8.pdf

2. Гетманенко О.О. Особливості фінансової безпеки країни в аспекті її інтеграції в світогосподарські відносини / О.О. Гетманенко // Економіка та держава: Міжнародний науково-практичний журнал. – 2020, № 5. - С. 203-207.

3. Гетманенко О.О. Аналіз тенденцій і закономірностей розвитку світового господарства у контексті фінансової безпеки. Науковий вісник Ужгородський національний університет. Серія «Міжнародні економічні відносини та світове господарство» 2020. № 31. С.7-12.

4. Getmanenko O. Formation and substantiation of anti-crisis strategy of financial security of countries with economies in transition. / Three Seas Economic Journal, Volume 1 Number 3. Riga, Latvia : “Baltija Publishing”, 2020. P.23-28. Journal is available: www.baltijapublishing.lv/index.php/threeseas

DOI: <https://doi.org/10.30525/2661-5150>

Апробація результатів дисертаційного дослідження:

5. Гетманенко О.О. Фінансова безпека як фундаментальний фактор економічної безпеки національної економіки. Стратегічні пріоритети розвитку підприємництва, торгівлі та біржової діяльності: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції 14-15 травня 2020 р. / За заг. редакцією проф. Ткаченко А.М. [Електронний ресурс] Електрон. дані. - Запоріжжя : НУ «Запорізька політехніка», 2020. С. 353-355.

6. Гетманенко О.О. Основні джерела зовнішніх загроз фінансовій безпеці держави. Україна в системі європейської економічної і політичної інтеграції: матеріали доповідей Міжнародної науково-практичної конференції (м. Ужгород, 27-28 квітня 2020 року) / За заг. ред.: М. М. Палінчак, В.В. Химинець, М.М. Король. Ужгород: РІК-У, 2020. С. 15-18.

7. Навчальний посібник: Молнар О., Гетманенко О., Кушнір Ю. Політична економія: навчальний посібник/ Молнар О., Гетманенко О., Кушнір. Ужгород: ТОВ «РІК-У», 2020. - 128 с. ISBN 978-617-7692-91-0

SUMMARY

Getmanenko O.O. Financial security as a component of economic security of the national economy and its integration into world economic relations. - Qualification work on the rights of the manuscript.

The dissertation on competition of a scientific degree of the doctor of philosophy on a specialty 292 International economic relations. - State University "Uzhhorod National University", Uzhhorod, 2021.

Annotation content. The dissertation presents a new solution to the scientific problem of financial security management in the conditions of spreading risks and the spread of crises, ongoing globalization and integration of the state into world economic relations by substantiating the theoretical and methodological management of the use of

be implemented on the basis of strategic and preventive nature, should be aimed at continuously ensuring a level of financial security of the state at which it is able to protect its own national interests, maintain socio-economic and financial stability, be a participant in global integration processes and international economic relations. : compliance of the financial policy of the state (international, regional, national, local) with the long-term goals of sustainable development; constant complex interaction of all subjects of financial security management on all aspects of financial security; constant control, monitoring and prevention of existing and potential internal and external risks, threats, dangers and imbalances by building a vertically integrated risk management system at all levels of the economy; continuous development and improvement of tools for control, monitoring and avoidance of risks, threats, dangers and imbalances, overcoming their negative consequences and ensuring the financial security of the state. The content of a number of basic concepts of financial security management of the state is analyzed and clarified, in particular: "financial security of the state" and "economic security of the national economy". The structure of the global financial security regulation system has been improved with the allocation of mandatory interconnected levels: the level of global financial security; level of international organizations and banks; level of international profile bodies; level of regional organizations; level of countries participating in the world economy. A list of principles of financial security management of the state has been developed, which should be based on the principles of state management of economic security and include: legality; planning; validity; continuous control over the implementation of all strategic and tactical, operational tasks; multidimensionality; systematic and ensuring the balance of financial interests at the macro and micro levels; coordination; timeliness and adequacy of measures to protect national financial interests to real and potential threats. The list of key principles to be followed in the management of financial security of the country is determined, and a comprehensive system of evaluation of the financial security management system of the state is proposed, which should be based on the following provisions: first, the level of financial security is

assessed on the basis of integrated assessment. is determined on the basis of the definition of indicators that characterize the most priority areas of financial security of the state, and the corresponding identification scale; secondly, the elements of SWOT-analysis are quantified by determining the degree of their impact on the financial security of the state and the financial security management system of the state with further construction of a consolidated matrix of SWOT-analysis of the strategic balance of financial security and financial security management system. The main sources of external and internal threats to the financial security of the state at the present stage of development of the world economy and international economic relations, as well as the tasks of the risk management subsystem of the financial security management system of the state are identified.

Keywords: world economy, world economic relations, globalization, integration, global, financial security, anti-crisis, country, country with economies in transition, strategy, governance.

LIST OF PUBLICATIONS OF THE POSTGRADUATE STUDENT ON THE DISSERTATION TOPIC:

1. Getmanenko O.O. Features of the country's financial security in terms of its integration into world economic relations. *Economy and state*. 2020. № 5. P. 203 - 207.

2. Getmanenko O.O. The current state and trends of financial security of Ukraine in the ongoing globalization of the world economy. *Investments: practice and experience*. 2020. № 13-14. P. 40 – 49.

3. Getmanenko O.O. Analysis of trends and patterns of development of the world economy in the context of financial security. *Scientific Bulletin Uzhhorod National University. Series "International Economic Relations and the World Economy*. 2020. № 31. P. 7-12.

4. Getmanenko O. Formation and substantiation of anti-crisis strategy of financial security of countries with economies in transition. / Three Seas Economic

Journal, Volume 1 Number 3. Riga, Latvia : “Baltija Publishing”, 2020. P.23-28. Journal is available: www.baltijapublishing.lv/index.php/threeseas

DOI: <https://doi.org/10.30525/2661-5150>

Approval of the dissertation research results:

5. Molnar O., Getmanenko O., Kushnir Y. Political economy: textbook. Uzhhorod: RIK-U LLC, 2020. 128 p.

6. Getmanenko O.O. Financial security as a fundamental factor of economic security of the national economy. Strategic priorities for the development of entrepreneurship, trade and exchange activities: Proceedings of the International Scientific and Practical Conference May 14-15, 2020 / For the general. edited by prof. Tkachenko AM [Electronic resource] Electronic. data. - Zaporozhye: NU "Zaporozhye Polytechnic", 2020. P. 353-355.

7. Getmanenko O.O. The main sources of external threats to the financial security of the state. Ukraine in the system of European economic and political integration: materials of reports of the International scientific-practical conference (Uzhgorod, April 27-28, 2020) / For the general. ed. : MM Palinchak, VV Khiminets, MM King. Uzhhorod: RIK-U, 2020. P. 15-18.